

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

NGUYỄN THỊ TRANG

**THIẾT KẾ CÁC TÌNH HUỐNG DẠY HỌC
TRONG MÔN TỰ NHIÊN VÀ XÃ HỘI LỚP 1
SỬ DỤNG PHẦN MỀM VYOND**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2020

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

NGUYỄN THỊ TRANG

**THIẾT KẾ CÁC TÌNH HUỐNG DẠY HỌC
TRONG MÔN TỰ NHIÊN VÀ XÃ HỘI LỚP 1
SỬ DỤNG PHẦN MỀM VYOND**

Ngành: Giáo dục học (Giáo dục tiểu học)

Mã số: 8.14.01.11

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Hướng dẫn khoa học: TS. NGUYỄN THỊ THU HẰNG

THÁI NGUYÊN - 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu, kết quả nêu trong luận văn là trung thực và có nguồn gốc trích dẫn rõ ràng. Những kết luận khoa học của luận văn chưa từng được công bố trong bất cứ công trình nào.

TÁC GIẢ LUẬN VĂN

Nguyễn Thị Trang

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin bày tỏ lòng kính trọng và biết ơn sâu sắc tới **TS. Nguyễn Thị Thu Hằng**, người đã tận tình hướng dẫn, chỉ bảo và giúp đỡ tôi trong suốt quá trình nghiên cứu đề tài.

Tôi xin chân thành cảm ơn các thầy, cô giảng viên trường Đại học Sư phạm Thái Nguyên, khoa Giáo dục tiểu học, khoa sau Đại học đã tạo điều kiện thuận lợi để tôi hoàn thành luận văn này.

Do thời gian có hạn và năng lực bản thân vẫn còn hạn chế nên luận văn không tránh khỏi những thiếu sót nhất định, tôi rất mong nhận được những ý kiến đóng góp của các nhà giáo, các nhà khoa học và các bạn đồng nghiệp để luận văn được hoàn chỉnh hơn.

Xin trân trọng cảm ơn!

TÁC GIẢ LUẬN VĂN

Nguyễn Thị Trang

MỤC LỤC

Lời cam đoan	i
Lời cảm ơn.....	ii
Mục lục	iii
Danh mục các bảng.....	vi
Danh mục các hình	vii
MỞ ĐẦU	1
1. Lí do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Nhiệm vụ nghiên cứu	2
4. Đối tượng, khách thể nghiên cứu	3
5. Phạm vi nghiên cứu	3
6. Phương pháp nghiên cứu	3
7. Cấu trúc đề tài.....	4
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN CỦA VIỆC THIẾT KẾ CÁC TÌNH HUỐNG DẠY HỌC TRONG TRONG MÔN TỰ NHIÊN VÀ XÃ HỘI LỚP 1 SỬ DỤNG PHẦN MỀM VYOND	5
1.1. Tổng quan vấn đề nghiên cứu.....	5
1.1.1. Một số nghiên cứu về ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học ở tiểu học trên thế giới	5
1.1.2. Một số nghiên cứu về ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học tiểu học ở Việt Nam.....	7
1.2. Tình huống dạy học trong môn Tự nhiên và Xã hội ở tiểu học	9
1.2.1. Tình huống.....	9
1.2.2. Tình huống dạy học	10
1.3. Khái quát môn Tự nhiên và Xã hội ở Tiểu học	11
1.3.1. Mục tiêu	11

1.3.2. Nội dung	12
1.3.3. Phương pháp và hình thức tổ chức dạy học	14
1.4. Vai trò của tình huống dạy học trong môn Tự nhiên và Xã hội.....	14
1.5. Ý nghĩa của việc thiết kế các tình huống dạy học sử dụng phần mềm Vyond ở tiểu học.....	15
1.5.1. Phần mềm	15
1.5.2. Phần mềm Vyond	15
1.5.3. Ý nghĩa của việc thiết kế các tình huống dạy học sử dụng phần mềm Vyond ở tiểu học.....	17
1.6. Khái quát đặc điểm tâm sinh lí học sinh đầu cấp tiểu học và việc sử dụng phần mềm Vyond trong dạy học	18
1.6.1. Khái quát đặc điểm tâm sinh lí học sinh đầu cấp tiểu học	18
1.6.2. Mối quan hệ giữa đặc điểm tâm sinh lí học sinh đầu cấp tiểu học với việc sử dụng phần mềm Vyond trong dạy học	19
1.7. Thực trạng việc sử dụng phần mềm Vyond trong dạy học môn Tự nhiên và Xã hội.....	20
1.7.1. Mục đích điều tra.....	20
1.7.2. Kế hoạch điều tra.....	20
1.7.3. Nội dung điều tra	20
1.7.4. Kết quả điều tra.....	20
Tiểu kết chương 1	25
Chương 2: THIẾT KẾ CÁC TÌNH HUỐNG DẠY HỌC TRONG MÔN TỰ NHIÊN VÀ XÃ HỘI LỚP 1 SỬ DỤNG PHẦN MỀM VYOND.....	27
2.1. Nguyên tắc để thiết kế các tình huống dạy học trong môn Tự nhiên và Xã hội lớp 1 sử dụng phần mềm Vyond.....	27
2.2. Quy trình thiết kế các tình huống dạy học trong môn Tự nhiên và Xã hội lớp 1 sử dụng phần mềm Vyond	30
2.3. Thiết kế các tình huống dạy học trong môn Tự nhiên và Xã hội lớp 1 sử dụng phần mềm Vyond.....	43

2.3.1. Phân loại tình huống dạy học	43
2.3.2. Hệ thống các nội dung và yêu cầu cần đạt trong môn Tự nhiên và Xã hội lớp 1 có thể thiết kế các tình huống dạy học sử dụng phần mềm Vyond ...	44
Tiểu kết chương 2	56
Chương 3: THỰC NGHIỆM SƯ PHẠM	58
3.1. Mục đích thực nghiệm sư phạm	58
3.2. Nhiệm vụ thực nghiệm	58
3.3. Đối tượng, địa bàn thực nghiệm	58
3.4. Tổ chức thực nghiệm	58
3.5. Nội dung thực nghiệm	60
3.6. Kết quả thực nghiệm.....	62
3.6.1. Đánh giá định lượng	66
3.6.2. Đánh giá định tính	70
3.7. Những kết luận rút ra từ thực nghiệm	71
Tiểu kết chương 3	73
KẾT LUẬN VÀ ĐỀ XUẤT	74
DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH CÔNG BỐ CÓ LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI.....	76
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	77
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1: Nội dung chương trình môn Tự nhiên và Xã hội.....	12
Bảng 1.2: Mức độ sử dụng các phần mềm trong dạy học môn Tự nhiên và Xã hội.....	22
Bảng 1.3: Đánh giá hiệu quả ứng dụng phần mềm Vyond để thiết kế tình huống dạy học trong môn Tự nhiên và Xã hội.....	23
Bảng 2.1: Nội dung và yêu cầu cần đạt của chủ đề “Trường học” trong môn Tự nhiên và Xã hội lớp 1	28
Bảng 3.1: Kế hoạch thực nghiệm	61
Bảng 3.2: Bảng tiêu chí đánh giá xếp loại học sinh trước thực nghiệm	64
Bảng 3.3: Bảng tiêu chí đánh giá xếp loại học sinh sau thực nghiệm.....	65
Bảng 3.4: Kết quả bài kiểm tra trước khi thực nghiệm.....	66
Bảng 3.5: Kết quả bài kiểm tra sau khi thực nghiệm	67
Bảng 3.6: Thái độ của học sinh sau thực nghiệm đối với tình huống học tập thiết kế bằng phần mềm Vyond.....	72

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 1.1: Hình ảnh giao diện của phần mềm Vyond	16
Hình 1.2: Biểu đồ mức độ sử dụng các tình huống dạy học trong môn Tự nhiên và Xã hội	21
Hình 1.3: Biểu đồ mức độ xây dựng và sử dụng tình huống dạy học trong các chủ đề của môn Tự nhiên và Xã hội.....	21
Hình 1.4: Biểu đồ mức độ sử dụng các phần mềm trong dạy học môn Tự nhiên và Xã hội.....	22
Hình 1.5: Biểu đồ hiệu quả của việc ứng dụng phần mềm Vyond để thiết kế tình huống dạy học trong môn Tự nhiên và Xã hội.....	24
Hình 2.1: Hình ảnh các bạn nhỏ đang rủ nhau chơi các trò chơi	29
Hình 2.2: Biểu tượng “MAKE A VIDEO”	32
Hình 2.3: Các mẫu video trong phần mềm Vyond.....	33
Hình 2.4: Cách lựa chọn các bối cảnh.....	33
Hình 2.5: Biểu tượng “Props”	34
Hình 2.6: Biểu tượng “Character”	35
Hình 2.7: Các nhóm nhân vật có sẵn trong phần mềm Vyond.....	35
Hình 2.8: Biểu tượng “actions”	36
Hình 2.9: Các nhóm “hành động” hiện ra sau khi chọn “actions”	37
Hình 2.10: Biểu tượng “Expression”	37
Hình 2.11: Biểu tượng “Dialog”	38
Hình 3.1: Biểu đồ biểu thị kết quả bài kiểm tra trước và sau khi thực nghiệm	69

MỞ ĐẦU

1. Lí do chọn đề tài

Đất nước ta đang phát triển đổi mới từng ngày trên mọi lĩnh vực kinh tế, văn hóa, xã hội ... để hội nhập với xu thế phát triển của thời đại, Đảng đã đề ra mục tiêu của nền giáo dục nước nhà: Đổi mới căn bản và toàn diện theo hướng chuẩn hóa, hiện đại hóa, dân chủ hóa và hội nhập quốc tế (Hội nghị Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa X). Thực hiện chủ trương đúng đắn đó Bộ giáo dục và đào tạo đã và đang phát triển đổi mới đồng bộ giáo dục và đào tạo trong đó có đổi mới chương trình giáo dục các cấp nói chung và chương trình tiểu học nói riêng.

Môn Tự nhiên và xã hội là một môn học rất quan trọng. Nó là một môn học gần gũi với các em học sinh. Học xong môn này học sinh sẽ có những kiến thức cơ bản về con người và sức khỏe, các hiện tượng trong tự nhiên và xã hội, bước đầu biết tự chăm sóc bản thân và cộng đồng, có ý thức giữ gìn vệ sinh, yêu thiên nhiên, gia đình và dòng họ. Đặc biệt, đây cũng là môn học tạo cho học sinh nhiều tình huống có vấn đề yêu cầu các em cần chủ động, tích cực để tìm ra hướng giải quyết các vấn đề đó. Muốn học sinh học tốt môn Tự nhiên và xã hội, giải quyết tốt các tình huống trong môn học và biết ứng dụng các kiến thức đã học vào thực tế cuộc sống, trước hết giáo viên phải trang bị cho bản thân vốn kiến thức khoa học thật tốt, không ngừng tìm hiểu, cập nhật những tin tức, thông tin hàng ngày. Đặc biệt giáo viên còn cần phải tìm kiếm và tạo ra các tình huống dựa theo từng bài học để phục vụ cho quá trình học tập, đáp ứng được nhu cầu học đi đôi với hành, các em không những được học các kiến thức khoa học mà còn được học những kĩ năng giao tiếp và kĩ năng sống cần thiết. Có như vậy tiết học mới tránh được sự nhàm chán, uể oải... tạo được hứng thú học tập cho người học.

Ngoài việc hòa mình cùng chơi cùng trò chuyện với học sinh, người giáo viên cần khéo léo tạo sức thu hút lâu dài, bền bỉ với các em trong học tập bằng